

Да се изправим срещу
езика на омразата - как
може да създадем
култура на общността,
при която езикът на омразата
е недопустим и в реалния
живот и онлайн

П р о у ч в а н е   з а   и з п о л з в а н е   н а   е з и к   н а

<https://www.vbox7.com/play:9058f74509>

Изводи:

Характеристики на понятието *език на омразата* (ЕО)

- ЕО е езикова дискриминация
- Насочен към нарушаването на правата на определени социални групи (консолидирани около расата, пола, физическите увреждания, етническата принадлежност, сексуалните предпочитания и др.).
- Главно проявление – речта, а не езикът.
- Функционира само в сферата на публичното общуване - реално и онлайн
- Контекстът е съществен фактор за употребата на определени обидни думи.
- ЕО е свързан със социалния живот и се характеризира със спад на уважението към езиковата норма.
- Основен механизъм – лексикалната замяна на необходими думи с обидни.
- Използването на обидни думи е мотивирано от уронването на престижа на социални групи и на личността и от желанието за увеличаване на социалната асиметрия по различни признаци.
- Явлението е манипулативно по своя характер – за неутрализация на противника.
- Явлението е целенасочена езикова проява.

Запознаване с понятията

- ✓ **Ксенофобия** (от гръцки: *ξένος* – „непознат“, „чужденец“ и *φόβος* – „боязън“, „страх“) означава постоянна, подчертана ненавист, страх или враждебност спрямо чужди неща, обикновено хора, но също така и приемани за чужди културни единици.
- ✓ **Антисемитизмът** е враждебност или предубеждение спрямо евреите, което граничи от индивидуална ненавист до институционално насилствено гонение. Ясно формулираната идеология на нацизма е най-крайният исторически пример за явлението.
- ✓ **Либерализъм** (от латинската дума *liberalis*, означаваща "присъщ на свободата", "благовъзпитан", "учтив", "щедър") е концепция и политическа традиция, също философия и течение, което се ангажира със свободата и равенството като основни човешки ценности - антилиберализъм е овхвърляне на всичко това.
- ✓ **Радикализъм** - Защитаване и прилагане на крайни мерки при решаването на определен проблем.
- ✓ **Култура на общността** - културните традиции и начин на живот на определена група от хора.
- ✓ **Етноцентризм** - нагласа и тенденция да се оценява дадена култура единствено на основата и стандартите на собствената култура.
- ✓ **Дискриминацията** (от латински *discriminatio* - „правене на разлика“) към или спрямо даден човек или група е третирането или възприемането му на базата на класа, категория, раса, етнос, религиозна принадлежност, сексуална ориентация или нещо друго вместо спрямо неговите лични качества.

Определение на термина език на омразата

Словосъчетанието „речта на омразата” се разбира като термин, който обхваща всички изразни форми, разпространяващи, подбуждащи към, улесняващи или оправдаващи расовата ненавист, ксенофобията и антисемитизма или други форми на ненавист, основани на нетолерантност, вкл.: нетолерантност, афиширана като агресивен национализъм и етноцентризъм, дискриминация и враждебност срещу малцинства, преселници и хора с имигрантски произход, хората с различна сексуална ориентация, с увреждания, възрастните и други уязвими групи.

Обхватът трябва да бъде разширен и извън тясното разбиране за словесно действие. В този смисъл „езикът на омразата” може да се отнася по-широко и до поведение, жестове, символи и изображения, музика и т.н., които предизвикват същите ефекти.

И з в о д – о б о щ е н и е :

Фактори, които засилват езика на омразата:

- ✓ Социалната среда на живот
- ✓ Семейното възпитание
- ✓ Награмотността
- ✓ Действията на политическите лидери и партии

Влияние на семейната среда
Презентация на дете от 5 клас

<https://www.youtube.com/watch?v=Q1q-Y5l5az8>

Кампания за живот без омраза (2:14)

https://www.youtube.com/watch?v=Tm0cOkLi_ec

Извод - обобщение:

Как да предотвратим използването на езика на омразата:

- ✓ Добро семейно възпитание
- ✓ Качествено образование
- ✓ Подобряване на социалния статус на живот
- ✓ Подбор при показване по телевизия и онлайн на неприлични текстове и жестове
- ✓ Прилагане и спазване на законите

П р а в о с ъ д и е и е з и к н а о м р а з а т а (2:1

<https://www.youtube.com/watch?v=kPpJnLukfGk>

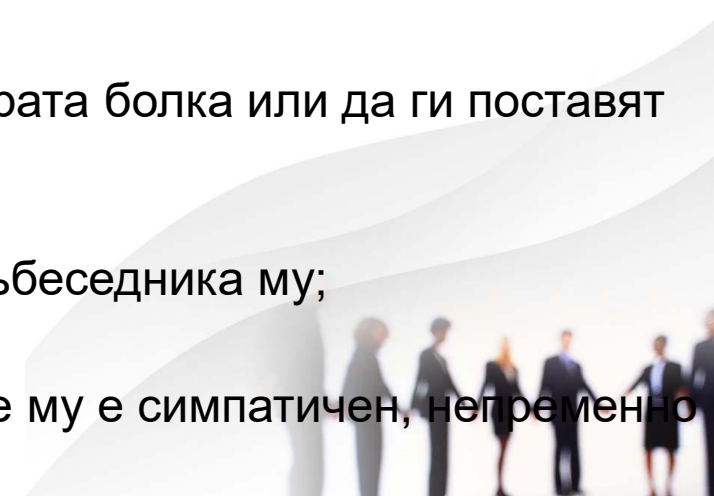
Тактичност и нетактичност

Към правилата на добрия тон се отнася и стремежът да не поставяме никого в затруднено положение, да не говорим само за себе си, да не клюкарстваме, да не се бъркаме в чужди работи, да не задаваме нескромни въпроси, да не сочим никого с пръст и да не гледаме втренчено. Както се вижда, в основата на тези изисквания стоят тактичността и деликатността.

Тактичният човек, който няма да употреби език на омразата:

- той никога не изразява категорично мнението си, а ако е принуден да влезе в спор, се старее да заменя фрази от типа „Аз не съм съгласен“ със „Струва ми се, че...“;
- когато нечие мнение е абсолютно неприемливо за него, колкото се може по-бързо ще се опита да смени темата на разговора;
- никога не става инициатор на разговор, в който се клюкарства по адрес на един или друг човек, а ако неволно стане участник в него, ще направи всичко, за да го прекрати;
- никога за никого не казва лоша дума, защото знае, че упреците и мненията, изказани зад гърба на другия, са неморални;
- не задава въпроси, които могат да причинят на хората болка или да ги поставят в неудобно положение;
- никога не обсъжда теми, които могат да огорчат събеседника му;
- когато отговаря на въпрос, засягащ човек, който не му е симпатичен, непременно посочва добрите му качества.

За да заслужите възхищението и уважението на хората, трябва не само да сте високообразовани и да притежавате забележителни професионални качества, но и да имате добри маниери. Общуването с внимателни и културни хора е леко и приятно. Затова не се срамувайте от своята учтивост - добрите обносики предразполагат и привличат хората.

Използвани източници на материали:

Уикипедия

YouTube

Vbox7

материали на Нена Андреева от клуб “Как да се обличаме и държим в обществото”

статии от вестници и сайтове

Изготвил: Петя Михайлва - учител по Информационни технологии в ПГЛП “Райна Княгиня”, гр. Хасково